

Gemeente Epe

T.a.v. College Burgemeester en wethouders

Marktpllein 1

8161 EE Epe

Betreft: Uw brief over het Datalek gemeente Epe dd 1 juni 2026

Epe, 12 juni 2026

Geacht College,

Hartelijk dank voor uw reactie op het ongevraagde advies Datalek gemeente Epe van 30 april 2026. Wij hebben uw brief van 1 juni 2026 met aandacht gelezen en besproken in onze vergadering van 10 juni 2026.

Uit uw reactie op onze aanbevelingen blijkt dat er in de gemeentelijke organisatie hard is/wordt gewerkt aan het oplossen van de gevolgen van het datalek. Daarin zijn goede stappen gezet, maar wij merken dat er nog steeds onrust is bij de inwoners. Als Adviesraad zijn wij dan ook van mening dat op een aantal terreinen nog meer inzet gewenst is. Wij zien nog graag aanvullende acties op de volgende punten:

1. Communicatie

De Adviesraad constateert dat de communicatie van de gemeente vooral heeft plaatsgevonden via huis-aan-huisbladen en digitale kanalen, zoals sociale media en de eigen de website. Inwoners hebben één keer, op 21 april, een algemene brief van de gemeente ontvangen. Inwoners van wie de identiteitsbewijzen zijn gehackt, hebben daarnaast een persoonlijke brief ontvangen en zijn uitgenodigd om hun identiteitsbewijs te vernieuwen.

Daarna heeft het proces van onderzoek en evaluatie plaatsgevonden. De uitkomsten daarvan zijn opnieuw vooral via digitale kanalen gedeeld. Ook zijn op sociale media en in De Stentor artikelen verschenen over tekortkomingen in het ICT-systeem.

De Adviesraad vindt dat de communicatie tot nu toe vooral feitelijk en procesgericht overkomt. Daardoor blijft de menselijke kant voor inwoners wat onderbelicht. Wij adviseren om in de verdere communicatie meer aandacht te geven aan begrip, compassie en erkenning voor de zorgen die inwoners kunnen hebben.

De Adviesraad adviseert de gemeente daarom om alle inwoners een tweede brief te sturen met een actuele stand van zaken, in begrijpelijke en betrokken taal. Daarnaast adviseren wij om aan het einde van het jaar een derde brief te sturen, waarin wordt teruggeblikt op de afhandeling, de geleerde lessen en de maatregelen die zijn genomen om herhaling te voorkomen.

2. Bijeenkomsten

Wij waarderen dat de gemeente naar aanleiding van het datalek extra ondersteuning organiseert tijdens inloopbijeenkomsten en inwoners met hulpvragen koppelt aan het Formulierenteam. Hiermee wordt invulling gegeven aan een deel van onze aanbevelingen.

Tegelijkertijd willen wij benadrukken dat een inloopbijeenkomst een andere vorm van ondersteuning is dan de informatiebijeenkomsten die wij voor ogen hadden. Een inloopbijeenkomst vraagt van (kwetsbare) inwoners dat zij zelf initiatief nemen en voldoende kennis hebben om hun vragen te formuleren. Juist daarin schuilt naar onze mening een belangrijk risico.

De onrust die door het datalek is ontstaan, wordt onzes inziens mede veroorzaakt doordat een bepaalde groep inwoners zich onzeker voelt over de mogelijke gevolgen en onvoldoende weten welke maatregelen zij kunnen nemen. Met name ouderen, inwoners met beperkte digitale vaardigheden en andere kwetsbare groepen ervaren hierdoor gevoelens van onmacht. Deze inwoners zijn minder geneigd om uit eigen beweging een inloopbijeenkomst te bezoeken als ze niet weten wat ze moeten vragen.

Daarnaast achten wij het van belang om juist in het algemeen deze groepen actief te informeren over de risico's van oplichting en fraude. Wij hebben signalen ontvangen dat er momenteel sprake is van (toenemende) fraudepraktijken aan de deur, waarbij inwoners worden benaderd onder het mom van hulp of controle. Dergelijke situaties kunnen leiden tot extra onzekerheid en vergroten het risico dat kwetsbare inwoners slachtoffer worden van misbruik. Dit hoeft natuurlijk geen verband te houden met het datalek, maar dat onderscheid is moeilijk te maken als er door het datalek sprake is van angst en (een gevoel van) handelingsonbekwaamheid.

Wij blijven daarom van mening dat laagdrempelige, centraal georganiseerde informatiebijeenkomsten een belangrijke aanvulling zijn op het huidige aanbod. Tijdens dergelijke bijeenkomsten kunnen inwoners op een gestructureerde wijze worden

geïnformeerd over de aard van het datalek, de risico's van identiteitsfraude, de maatregelen die zij zelf kunnen nemen en de ondersteuning die beschikbaar is. Daarnaast biedt dit ruimte om vragen te beantwoorden en onzekerheid weg te nemen.

Wij adviseren om de huidige inloopbijeenkomsten niet als vervanging, maar als aanvulling op informatiebijeenkomsten te beschouwen en dit in alle kernen aan te bieden.

Ten aanzien van de inloopbijeenkomst van 16 juni zijn wij van mening dat de communicatie hierover niet breed genoeg gedeeld is. Wij hebben alleen een aankondiging kunnen vinden op uw eigen /datalek webpagina en een klein stukje op uw gemeentepagina in Rondom de Sprengen. Wij hebben niks op uw social mediakanalen, op social mediakanalen van uw samenwerkingspartners of wijkgebouwen/buurtcentra kunnen vinden. Wij vragen ons zelfs af of dit niet beter gemeld kan/had kunnen worden in de persoonlijke brief, zie vorige punt.

3. Samenwerkingspartners

U geeft aan dat samenwerking met zorg- en welzijnspartners onderdeel is van uw aanpak. U schrijft in uw reactie dat er nog geen indicaties zijn over misbruik van de gestolen gegevens.

Onze vraag is of er regelmatig overleg is met de samenwerkingspartners, waarin zij specifiek gevraagd worden of er signalen zijn van inwoners of zij fysiek of digitaal zijn benaderd door kwaadwillenden en of er toename in absolute aantallen is ten opzichte van vorig jaar. Wij hebben gehoord dat dat enkele ouderen in de gemeente zijn benaderd door kwaadwillenden. Wij denken dat met name bijvoorbeeld de ouderenadviseur en medewerkers van de thuiszorg/wijkverpleging belangrijke partners zijn als het gaat om het verkrijgen van informatie, omdat zij in veel huishoudens komen.

Daarnaast adviseren wij u om ook gebruik te maken van de communicatiekanalen van uw samenwerkingspartners. Daarmee doelen wij bijvoorbeeld op hun social mediakanalen en emailnieuwsbrieven, maar ook op een poster in de Huizen van de Buurt/wijkcentra, een flyer voor huisbezoeken en thuiszorg. Hiermee vergroot u uw bereik.

4. Meldpunt voor vermoedelijk misbruik gegevens

Melden van vermoedelijk misbruik kan via de website van de gemeente. De Adviesraad zou willen voorstellen om tot het einde van het jaar een fysiek meldpunt in te richten bijvoorbeeld in de bibliotheek in Vaassen en Epe, zodat inwoners daar een melding kunnen doen van vermoedelijk misbruik of hun zorgen kunnen uiten indien daar behoefte aan is. Dit zou ook actief kenbaar gemaakt moeten worden. Dit kan digitaal, maar zeker ook in de tweede inwonersbrief. Zo zou samen met de info van samenwerkingspartners, inloopbijeenkomsten en van het meldpunt in kaart gebracht kunnen worden wat de werkelijke schade is.

5. Uitnodiging voor een gesprek

Wij maken graag gebruik van uw aanbod om met de verantwoordelijk portefeuillehouder(s) in gesprek te gaan om onze suggesties toe te lichten.

Tot slot

De Adviesraad Sociaal Domein gemeente Epe begrijpt dat deze aanvullende maatregelen vragen om extra personele capaciteit, tijd en geld. Maar wij denken dat de meer persoonlijke benadering door deze voorstellen het vertrouwen in de gemeente zal bevorderen.

Wij vragen het College om:

- Inwoners in een tweede (voor de zomer) en derde brief (eind van het jaar) te informeren over de stand van zaken en de genomen maatregelen;
- Informatiebijeenkomsten te organiseren en aanvullend daarop inloopbijeenkomsten en /of een fysiek meldpunt te maken in de bibliotheek in Vaassen en Epe. Wellicht kan dit gecombineerd worden met een ander spreekuur in de bibliotheek;
- Meer bekendheid geven aan de bijeenkomsten en meldpunten/spreekuren;
- Regelmatig overleg te voeren met de samenwerkingspartners over vermoedens van misbruik.

Met vriendelijke groet,

Herman van Bussel (voorzitter) en Yolande Slagman (secretaris)

Adviesraad Sociaal Domein gemeente Epe